

2. Буренніков Ю. А., Хом'юк І. В. Фактори адаптації студентів першого курсу до навчання у вищому технічному навчальному закладі. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*, 2007. № 3. С. 93-97.

3. Дуднева Ю. Е. Компетентність керівника як основа формування його іміджу. URL: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_125/19.pdf (дата звернення: 08.10.2024).

4. Компетентнісний підхід у професійній підготовці майбутніх психологів : моногр. / авт. кол.; під наук. ред. О. М. Лозової. Вінниця : Віндрук, 2014. 184 с.

5. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи : навч. посіб. для магістрантів і аспірантів. К. : Філ-студія, 2006. 320 с.

6. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 37-38. С. 2004.

7. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К. : «Академвидав», 2006. 352 с.

Лідія Калаур,

*здобувачка другого рівня вищої освіти,
спеціальність 231 Соціальна робота,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

Науковий керівник: Ольга Сорока,
*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціокультурної діяльності,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ У МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Сучасні здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 231 Соціальна робота повинні опанувати не лише ґрунтовними теоретичними знаннями у площині: сутності, видів і типів професійного іміджу, а й мають навчитися використовувати інструментальні засоби (іміджеві атрибути) під час побудови позитивного професійного іміджу. Як доводять К. Атаманська [1], Л. Волошко [3], О. Затворнюк [4], О. Кирилук й Н. Тимошенко [5] та І. Ніколаєску [6] майбутні фахівці соціономічних професій (соціальні педагоги, практичні психологи та соціальні працівники) мають ще під час здобуття освіти в бакалавраті опанувати методами самоіміджу та уміти створювати й підтримувати ефективний корпоративний імідж, який дозволяє якісно й цілеспрямовано моделювати свою професійну поведінку.

Насамперед варто наголосити на тому, що імідж науковця розглядається як

спеціально сконструйований образ для потенційних клієнтів, який повинен відповідати їхнім очікуванням та потребам. У соціально-педагогічному контексті у іміджі задаються схематичність та позитивна спрямованість емоційного оцінювання особистості. При чому кожна людина має створити собі особистий індивідуальний імідж, а також і професійний. Не є виключенням у цій площині й соціальні працівники, що мають володіти позитивним професійним іміджем.

На основі узагальнення та систематизації наукової інформації професійний імідж розглядаємо як уявлення про людину-професіонала, що працює у соціальних структурах. Професійний імідж соціального працівника складається на основі зовнішнього вигляду, звичок, манери говорити, менталітету, вчинків, тощо. Вважаємо, що рівень сформованості позитивного професійного іміджу безпосередньо залежить від того, як саме вдається створити вигляд фахівця-професіонала, і чи в повній мірі він відповідає очікуванням інших людей (клієнтів соціальних служб, колег по роботі).

На основі вивчення фундаментальних підручників з «Іміджології» під авторством І. Бондаренка [2] та Ю. Палеха [7] можемо акцентувати увагу на вагомості таких підходів до формування позитивного професійного іміджу як-от: функціонального, контекстного та порівняльного. Так, функціональний підхід дозволяє виділити різні типи професійного іміджу, виходячи з різного функціонального навантаження. До прикладу, при використанні контекстного підходу виникає реальна змога чітко виокремити типи функціонування та знаходити найбільш ефективні механізми формування в різних контекстах реалізації. І, нарешті, на основі порівняльного підходу отримуємо практичну змогу провести порівняння близьких професійних іміджів (соціального педагога, соціального працівника, практичного психолога та педагога) з метою виокремлення спільних рис та визначення кардинальних відмінностей.

Визначальним методологічним підходом під час формування позитивного професійного іміджу у майбутніх соціальних працівників визнаємо системний підхід. Так, враховуючи складність і теоретичну малорозробленість позитивного професійного іміджу як наукового явища, є доцільним використовувати під час його формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти системний підхід. Саме цей підхід дозволяє розглядати позитивний професійний імідж як наукове явище у вигляді складних організованих об'єктів.

З точки зору системного підходу професійний імідж складаються з конкретних складових (підсистем), що одночасно входять як підсистеми системи вищого рівня, які утворюють професійну компетентність майбутнього фахівця. Очевидно, що розкриття психолого-педагогічних та соціальних закономірностей сприйняття та розуміння майбутнім фахівцем специфіки формування феномену першого враження про себе як соціального працівника, а також знання і використання соціально-психологічних ефектів й механізмів міжособистісного та міжгрупового сприйняття, вивчення змісту соціальних уявлень та стереотипи, процеси масової комунікації підготувало ґрунтовну

базу для змістовного звернення вчених до іміджології як науки в цілому, а також задекларувало вагомість системного підходу, зокрема.

У підсумку можемо відзначити, що позитивний професійний імідж є найбільш ефективною подачею повідомлення, яка може обійти різноманітні фільтри та допомогти якісно виконувати професійні обов'язки. Звідси і виникає ідея професійного іміджу як публічного чи зовнішнього «Я-соціального працівника», яке доволі часто може відрізнятись від його «внутрішнього-Я». Іншими словами «професійний образ» / «професійний імідж» доцільно трактувати як «портрет», який показує навколишньому світу фахівця соціальної сфери у найбільш вигідному світлі. Відзначимо, що позитивний професійний імідж має «працювати» на майбутнього соціального працівника, а не проти нього. На основі створеного позитивного професійного іміджу майбутній соціальний працівник зможе значно швидше увійти у світ професії. Тобто, з усього набору особистісних рис, характеристик та якостей майбутній соціальний працівник має відбирати ті, які, безперечно, будуть позитивно оцінені та сприятимуть підвищенню ефективності професійної діяльності. У цьому контексті секрет успішно створеного позитивного професійного іміджу безпосередньо залежатиме від того, наскільки студентам під час навчання вдасться створити вигляд, відповідний очікуванням інших людей.

Перспективи наших наступних наукових досліджень у напрямі вдосконалення методичних та практичних аспектів іміджування вбачаємо у розробці авторського тренінгу, який буде спрямований на розвиток професійних компетенцій майбутніх фахівців соціономічного профілю в організації процедури самоіміджування у контексті вивчення навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності» (I семестр) та «Тренінгові технології» (VI семестр).

Список використаних джерел:

1. Атаманська К. І. Педагогічні умови формування професійного іміджу майбутнього соціального педагога. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми, 2014. Вип. 4 (38). С. 196–202.
2. Бондаренко І. С. Іміджологія: імідж особистості : навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Реклама і зв'язки з громадськістю». Запоріжжя : ЗНУ. 2014. 126 с.
3. Волошко Л. Особистісно-професійний імідж майбутніх фахівців соціономічної сфери як наукова категорія професійної педагогіки. *Молодь і ринок*. 2016. №1 (132). С. 103–108.
4. Затворнюк О. М. Формування та розвиток професійного іміджу майбутніх психологів. *Освіта та розвиток обдарованості особистості*. 2014. № 9–10 (28–29). С. 41–44.
5. Кирилюк О. В., Тимошенко Н. Є. Формування професійного іміджу майбутнього соціального працівника. *Розвиток професійних компетентностей*

державних службовців: комунікативний аспект : тези міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 3–4 листопада 2016 р.) / за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білинської, В.М. Сороко, Л.А. Гаєвської. К.: НАДУ. 2016. С. 240–243.

6. Ніколаєску І. О. Імідж як презентаційна складова особистісних проявів соціального педагога. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2007. № 3. С. 88–92.

7. Палеха Ю. І. Іміджелогія: Навч. посібник / за заг. ред. З.І. Тимошенко. К. : Вид-во Європ. ун-ту. 2005. 324 с.

Дмитро Лисиця,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри медико-профілактичних
дисциплін та лабораторної діагностики,
Комунальний заклад вищої освіти,
«Рівненська медична академія»
Рівненської обласної ради

Юлія Лисиця,
викладач фахового медичного коледжу,
Комунальний заклад вищої освіти,
«Рівненська медична академія»
Рівненської обласної ради

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Сьогодення визначає серйозні виклики для українців, які проявляються перебуванням у постійному стресі, страхом за здоров'я та життя близьких, а для багатьох відчуженням від дому. Війна внесла свій негативний вплив в усі сфери діяльності людей, а нестабільність у соціо-політичному, економічному секторі держави сприяє переміщенню населення в середині держави та виїзд за кордон. Усі мешканці нашої держави потерпають від наслідків військового конфлікту, а особливо громадяни, які потребують особливої підтримки, зокрема зі сторони фахівців соціальних служб. Саме тому, сьогодні, є нагальне питання якісного формування майбутніх фахівців, які повинні володіти навиками з соціальної педагогіки.

Виклад основного матеріалу. Наукові джерела дозволяють зробити висновки, що соціальна педагогіка тісно пов'язана із соціальною роботою. Також зауважимо, що вони не лише взаємопов'язані, але й утворюють єдину науково-практичну сферу. Адже соціальна робота має ряд системних рис, які простежуються у соціальній педагогіці. Ще однією спільною рисою є те, що ці науки ставлять за завдання розв'язання питань соціалізації та соціального виховання.

З метою якісної підготовки соціального педагога, як і будь якого фахівця у закладах освіти застосовуються освітні технології. Вони виступають системою